

terti tárcát kínálnak a parasztpártnak, bukaresti politikai körök szerint a liberálisok megállapodásra jutottak a nemzeti párttal. Slován és Argetoianu is hozzájárult a megegyezéshez, ennek dacára az időszaki választásokon a

nemzetipárt a parasztpártnal együtt fog választási harcra menni. Betetőzésül pedig közreadjuk még azt a hírt is, Argetoianu hírével hogy együtt belép a liberális pártba, kivéve Josnitzercut, aki a parasztpárthoz csatlakozik.

Betiltották a csernovitzai országos zsidó diák-kongresszust

Amikor a delegátusok már elutaztak, engedélyezték a nagygyűlést

(Csernovitz, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyromániai zsidó diákok augusztus hó első napjaira kongresszust hívtak össze Csernovitzba. A Bukovinában ma is érvényben lévő osztrák törvények paragrafusainak értelmében — Csernovitzban nincs osztrák állampolgárság — olyan gyűlésekre, vagy kongresszusokra, amelyen csak meghívott delegátusok vesznek részt, egyáltalában nem kell engedély. Népgyűlések, vagy ehhez hasonló tömegösszejövetelek összehívásához egy egyszerű bejelentés elegendő, a rendőrhatalóságok tudomásul veszik a gyűlés egybehívását, az összejövetelre kiküldik megbízottjukat, aki csak akkor avatkozik be, ha a gyűlés vét a közrend ellen.

A nagyromániai zsidó diákok kongresszusán a zsidó diákság gazdasági és szociális problémáit akarták megvitatni. A kongresszuson csak meghívott delegátusok vettek volna részt és így a törvény értelmében egyáltalán nem volt szükség engedély kérésére. A kongresszus összehívói azonban óvatos előrelátásból bejelentették a rendőrprefektúrának a kongresszus dátumát, a delegátusok számát és a tanácskozási programját. Ugyanakkor, amikor a hatóságok egyáltalában nem gördítettek akadályokat az antiszemita népgyűlések elő, senki sem gondolt arra, hogy a teljesen békés jellegű és professzionális célokat szolgáló zsidó diákkongresszus ellen a hatóságoknak bármi kifogásuk is

lehetne.

A különböző országrészek diákkongresszusi meg is érkeettek Csernovitzba, a kongresszus megnyitására azonban már nem kerülhetett sor. Az utolsó pillanatban a csernovitzai sziguranca arról értesítette a kongresszus egybehívóit, hogy a bukaresti fősziguranca értesítése alapján beült a gyűlést. Ez a rendelkezés, amelynek egyáltalában nem volt törvényes alapja, érthető konsternációt keltett nemcsak a delegátusok között, de Csernovitz zsidó lakosságának körében is. Jellemző epilógusa az incidensnek, hogy a kongresszus betiltása nem is annyira a bukaresti fősziguranctól, hanem a csernovitzai hatóságoktól indult ki. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy a gyűlésre kitűzött napon a déli órákban a bukaresti fősziguranca vezértitkársága telefonon felhívta dr. Mayer Ebner zsidó országgyűlési képviselőt, a kongresszus egyik patronusát, akitől megkérdezték, vajjon a diákkongresszus összehívta. Mayer Ebnernek arra a válaszára, hogy a kongresszust betiltották, a vezértitkárság arról érdeklődött, vajjon a delegátusok még Csernovitzban vannak-e, mert ha még ott vannak, úgy a kongresszus megtartható. A delegátusok természetesen már nem voltak ott, mert a betiltás hírére mindannyian hazautaztak és így a kongresszust az utólagos engedély elérése sem lehetett megtartani.

Országos vámankétot rendez a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége

Tizenhárom pontban foglalja össze az export, import és vámnomenklaturával kapcsolatos kérdéseket

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Röviden közöltük már, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarák Központi Szövetsége köriratot intézett az ország valamennyi kamarájához, amelyben állásfoglalásra szólítja fel a kamarákat a gazdaságpolitika és kereskedelem irányítása tekintetében, különös figyelemmel arra, hogy vajjon nemzetgazdasági szempontból az export és importtarifa kérdésekben az intézkedés joga kit illessen meg: a törvényhozó testületet, vagy pedig a végrehajtó hatalmat?

A kamarák szövetsége ezzel kapcsolatban több fontos kérdésben kéri ki a kamarák véleményét, amelyeket az alábbi pontokban foglalja össze:

1. Nyilvánítsák véleményüket, hogy vajjon nemzetgazdasági szempontból nem-e volna célszerű, ha a végrehajtó hatóságok intézkedési jogát a behozatali és kiviteli vámtarifák kérdésében, valamint a vámtarifák megalkotásánál ismét a törvényhozó szervre ruháznák át?

2. A jelenlegi viszonyok között megváltoztatható-e az import megszorítására irányuló kereskedelmi politika?

3. Milyen észrevételeik vannak a jelenlegi importrendszerrel kapcsolatban?

4. Az exportrendszerrel kapcsolatban:
a) Gondolják, hogy redukálható azoknak a cikkek száma, amelyek jelenleg el vannak zárva a kivitteltől? Milyen cikkek exportját lehetne szabadabbá tenni?

b) A kiviteli engedélyek rendszere megszüntethető-e azoknál a cikkeknel, amelyek ehhez a rendszerhez vannak kötve, anélkül, hogy ebből valamilyen hátrány származna?

4. Melyek azok a módosítások, amelyeket szükségesnek tartanak végrehajtani az 1906. évi vámtarifában?

5. Mi a véleményük az export vámtarifákkal kapcsolatban?

6. Mi az állásponjtuk a nemzeti ipar támogatására nyújtott vámprotekció kérdésében?

Van-e számokkal igazolható konkrét javaslatuk egyes vámtaxák megváltoztatására?

7. Hogyan itélik meg a vámok leszállítását azoknál a cikkeknel, amelyeket meghatározott belföldi vállalatok termelnek?

8. Szükséges-e a vámtaxákat aranyfejben elszámolni?

9. Milyen ellenvetésük van a dumping áruk ellen?

10. Mi a véleményük a nemzeti ipar támogatásáról szóló törvénnyel kapcsolatban? Melyek azok az okok, amelyek szükségessé tennék esetleg egy új rendszer megvalósítását a nemzeti ipar támogatása céljából?

11. A belföldi ipar védelmével kapcsolatban mi a véleményük?

12. Szükséges-e rendszabályok foganatosítása azok ellen a kartellek ellen, amelyek az árak emelésére léptetnek?

13. Jelenlegi helyzetünkben, kereskedelmi kapcsolataink megengedik-e, hogy lemondjunk a jelenlegi kereskedelmi egyezmények átmeneti rezsimjéről és pótoljuk-e azokat végleges vámkedvezményes konvenciókkal?

A fenti kérdésekre szeptember 15-ig kell a válaszokat beküldeni a kamarák szövetségéhez, amikor is a beérkezett válaszok alapján a szövetség megkezdi a jelenlegi vámrendszer beható tanulmányozását és a szükséges módosításokat a megállapítását.

Kereskedelmi tisztviselő, aki a német és magyar nyelvet tökéletesen bírja, lehetőleg gépíró, több évi gyakorlattal, nagy szöveggyár részére, erdélyi megyeszékhelyen **azonnal felvétetik** állandó állásra. Román nyelvet és német gyorsírást tudók előnyben részesülnek. Ugyanott egy szövegszámológát végzett fiatalember, jó számoló, a műszaki iroda részére is felvételre talál. Részletes ajánlatok, fizetési igényekkel és fényképpel el látva „Jövő” alatt a kiadóba intézendők.

Haas Lipót Linoleum üzlet

dusan felszerelt
gyári fölerakata

Gluj. Str. Reg. Ferdinand 6
Fiókok: Timișoara, Oradea-Mare

ahol az alanti olcsó árakon
szerezheti be szükségletét.

Viaszosvászonn asztalterítők:

60x103 nagyság....	Lei 80.—
80x115 " "	" 120.—
100x130 " "	" 175.—
115x145 " "	" 215.—

Butorbehúzáshoz bőrvászonn
már 120 lejtől

Linoleumok:

67 cm. széles méterje	Lei 155.—
90 cm. " " "	" 205.—
100 cm. " " "	" 235.—
200 cm. " átütött Inlaid linoleum	" " " "
□ m.-ként	Lei 325.—

Futószőnyegek:

65 cm. széles kétoldalon használható I-a minőségű méterje	Lei 85.—
90 cm. széles kétoldalon használható I-a minőségű méterje	Lei 120.—
65 cm. széles Cocas I-a minőségű méterje.....	Lei 180.—
90 cm. széles Cocas I-a minőségű méterje.....	Lei 250.—

200x300 Smyrna utánzat
ebédőszőnyeg Lei 1790.—

210 x 315 Nyírott Plüsch
ebédőszőnyeg Lei 3680.—

Ágyelő I-a 155.— Lei

150x300 torontáli utánzatú schezlongterítő..... Lei 1800.—

150x300 legszebb perzsamintájú Plüsch schezlongterítő minden létező színben..... Lei 2350.—

Egy ablakra való himzett függöny,
mely áll 3 darabból Lei 580.—

Férfi és női vízhatlan
gummikabátok
880 lejtől

Fördősapkák, fürdőcipők, celluloid játékok, gummiárúk, gummilabdák, lábtörölők, fürdőszoba gyékények a legolcsóbb és legnagyobb választékban.

Rendelésnél hivatkozzon az Uj Keletre.

A leg

A Mellor
meg. A

(Páris, augusztus 7. Juniusi verségi tanács készítő bizottság feladata, hogy a nemzetközi gáternévtér az lett volna kedelem politikai siettesse a pas megszüntetését a tuális európai került volna. csatlakozott v nak tanácskoz

Az európai nem új, mert renca alkalm elhatározották, egy pénzügyi ben azonban változott, hogy tanácskozást. néhihető ennek való összehív eszidőszarint ol emlyekből ar európai pénzü nyeléséktől s tüknek, hogy a kivételű utat tükus tényke

Közübelül „Federal Reser zója Londonb ban találkozo Bank kormány országi repaá bizottság vezé ot tartókedo pénzügyminisz és összekötteté kapacitásokkal sajóban az a Schacht, a r inkognitóban kormányzójvá amibor az An üdeléséből Pá Francia Bank Mellon Páris lakott, ahol M egyáltalában tani. Az euró férfiaknak ut szetesen beha lepok arra k szakértők Fr a frank stabil Söt enél is a véleményül

Negyon k nagybankárokn határolt

Ere
12 - SZEM
6 SZEM.

A legnagyobb titokban tartották meg az európai konferenciát

A Mellon-Parker-Strong találkozáson a latin valuta szállítását beszélték meg. A Népszövetség háta mögött ment végbe a bankárok tanácskozása

(Páris, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Juniusi teljes ülése alkalmával a népszövetségi tanács elhatározta Genfben, hogy előkészítő bizottságot alakít, amelynek az lesz a feladata, hogy még ebben az évben összehívja a nemzetközi gazdasági konferenciát. Ennek a nemzetközi gazdasági konferenciának, amelynek tervét annak idején Loucheur perditette meg, az lett volna feladata, hogy az európai kereskedelem politikai kérdéseivel foglalkozzék, siettesse a passzívák leépítését, a vámnehézségek megszüntetését, ezenfelül azonban minden aktuális európai és gazdasági probléma napirendre került volna. Ugyancsak ehhez a konferenciához csatlakozott volna Európa nagy állami bankjai nek tanácskozása.

Az európai pénzügyi konferencia eszméje nem új, mert már 1922-ben a Génui konferencia alkalmából tervbe vették. Génuban akkor elhatározták, hogy az Angol Bankot megbízzák egy pénzügyi konferencia összehívásával, közben azonban a helyzet Európában annyira megváltozott, hogy már nem tarthaták meg ezt a tanácskozást. Hivatalosan egyáltalán nem rendezhető ennek a konferenciának a közeljövőben való összehívása, a kulcszák mögött azonban eszébe jutott olyan események mentése végbe, amelyekből arra lehet következtetni, hogy az európai pénzügyi hatalmasságok sőt kezdeményezésüktől a nyilvánosság háta mögött összehívják, hogy az általános pénzügyi káoszából való kivétel út megvalósuljon. A következő misztikus tényeket mindenesetre le kell szögezni:

Köztudott, hogy a Mellon-Parker-Strong, a „Federal Reserve Bank” newyorki kormányzója Londonba utazott. Julius folyamán Párisban találkozott Montag Normannal, az Angol Bank kormányzójával. Ugyanakkor a nemzetközi reparációs törlesztés ellenőrző amerikai bizottság vezetőikarja, Gilbert Parker, szintén ott tartózkodott. Közben az Egyesült Államok pénzügyminisztere Mellon, Chesboroughba érkezett és összeköttetésbe lépett az említett pénzügyi kapacitásokkal. Ugyanakkor felkerült az európai sajtóban az a meg nem cáfolt hír, hogy dr. Schacht, a német Birodalmi Bank elnöke, inkognitóban találkozott az angol Nemzeti Bank kormányzójával. Figyelemreméltó az is, hogy amikor az Angol Bank igazgatója állítólagos üdüléséből Párisba visszautazott, találkozott a Francia Bank kormányzójával, továbbá, hogy Mellon Párisban ugyanabban a szállodában lakott, ahol Morgan. Mindezeket a jeleket egyáltalában nem lehet véletlennek tulajdonítani. Az európai sajtó ezeknek a pénzügyi fejtájtaknak utasításával és tanácskozással természetesen behatóbban foglalkozott. A francia lapok arra következtettek, hogy a pénzügyi szakértők Franciaország külföldi hitelének és a frank stabilitásának kérdésével foglalkoztak. Sőt ennél is továbbmenve, arról beszéltek, hogy valamennyi latin valuta szállításáról van szó.

Nagyon kétséges azonban, hogy ezek a nagybankárok valóban egy ennyire szűken körhatárolt problémával foglalkoztak volna.

sokkal valószínűbb az a birtétel, amit a legutóbbi időben angol lapok hoztak nyilvánosságra és amely szerint az említett pénzügyi szakemberek azért adtak egymásnak találkozókat,

Minisztertanács foglalkozott Gajda tábornok lefokozásával

A csehszlovák kormány még mindig nem szánta el magát elhatározó lépésre

(Prága, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hírhedt Gajda-ügy, amely óriási port vert fel az európai sajtóban, még mindig nem jutott nyugvópontjára. A csehszlovák kormány Fakus Csanatator szerepét játsza az affárban, körültekintő óra ósszeggel mérlegeli az erőviszonyokat és természetesen sokat habozik, mielőtt az elhatározó lépésre részánna magát.

Gajda tábornok ügyében ma délután minisztertanács volt, amelyen a „Pravo” értesítése szerint arról folyt a vita, hogy vajjon Gajda tábornokot lefokozzák-e, vagy pedig módot nyújtsanak

hogy titokban megtartsák azt a gazdasági konferenciát, amelyről már ugyan volt szó, de amely eddig nem tudott összehívni. Ezeknek a megbeszéléseknek legfőbb célja és legfontosabb problémája az európai államok adósságainak kérdése lehetett, vagyis Anglia pénzügyi kötelezettségének szabályozása Amerikával szemben, valamint Franciaországnak, Belgiumnak és Olaszországnak az Egyesült Államokkal szemben fennálló tartozásaira vonatkozó megállapodás kérdése.

neki arra, hogy önként lépjen ki a hadsereg kötelékéből. A kommunista párt szócsöve, a „Rada Pravo” azon a véleményen van, hogy a Gajda-ügyet a parlament végül is kompromisszummal intézi el és nyugdíjazza a tábornokot, aki ebben az esetben átveszi a cseh fasiszták vezetését.

A „Narodni Listi” tegnap esti számában megjelent Karlik-fele leplezéseket a sajtó ugyaszólván kivétel nélkül véres uszításnak minősíti.

Szlovákiában vasárnap több városban, ahol erős fasiszta szervezetek vannak, nagy négyüléseket fognak tartani Gajda tábornok érdekében.

Felfüggesztették a nagyváradi vasúti postahivatal főnökét is

Galaci és jasi tiszviselőkkel kicserélik az egész postaszemélyzetet

(Oradea-Marc-Nagyvárad, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi milliós postalopásnak újabb szenzációja van. Antonescu bukareti posztügyi vezérfelügyelő, aki napok óta folytatja a vizsgálatot ebben az ominózus ügyben, a váradi postainspektor után a mai napon felfüggesztette állásától Dumitrescu Z. Constantint, a pályaudvari postahivatal főnökét. Mint ismeretes, Dumitrescu ellen már az első nyomozás során igen súlyos vádlomások hangzottak el, amelyekre vonatkozólag azonban a vizsgálat további során a nyomozó hatóságok nem terjedtek ki. Az egyik vádlomás szerint

Dumitrescut a lopás éjszakáján sokáig látták a postahivatal előtt sétálni és így majdnem kizártuk látszik, hogy semmi gyanusát nem vett volna észre.

A pályaudvari postahivatal főnökén kívül Antonescu vezérfelügyelő felfüggesztette még Csóra Péter postaló pénztárnokot és Labantziu Mihály postatisztet is. A váratlan fordulat érthető felülműtelt keltett Nagyváradon, ahol ma az a hír terjedt el, hogy az egész postaszemélyzetet, a legkisebb alkalmazottig teljesen kicserélik és galaci, illetve jasi alkalmazottakat hoznak Nagyváradra.

A Poincaré-kormány egyelőre nem ratifikálja az amerikai adósságegyezményt

A többségiek egy csoportja a ratifikálás ellen foglalt állást

(Washington, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A newyorki Wall Street bankárai egy 100-200 millió dolláros, Franciaországnak nyújtandó hitel lehetőségével foglalkoznak. A kölcsönadó készség okát Mellon államtitkár és Strong bankjegyzintézet kormányzó európai tárgyalásaival hozták összeköttetésbe, amelyek nyomán valószínűnek látszik, hogy ősszel a francia kormány ratifikálni fogja az amerikai-francia adósságrendező egyezményt is.

Ennek a ratifikációnak kérdése különben az, mely az új kormány pénzügyi terveiben a legnagyobb nehézségeket okozza. Poincaré, aki miniszterelnöksége előtt szintén a ratifikáció ellen volt, most közvetlen tapasztalatból látva az amerikai pénzügyi hatalomnak sor-döntő

erejét a frankra nézve, szintén ratifikálni akar. Az őt eddig támogató republikánus demokrata unió parlamenti csoportjának többsége azonban még mindig a ratifikálás ellen van, vagy legalább is ózre akarja azt kitalálni.

A gyors ratifikálás terve olyan elégtelenséget keltett ebben a csoportban, hogy a kormány egy kommunikéjében az egész tervet csak támogatásnak kénytelen nevezni, smellyel a kamara többségének véleményéről akart csak tájékozódni. A terveit nem könnyen feladó Poincaré azonban mégis kivitte, hogy a pénzügyi bizottság kedden kinevezi az angol és amerikai adósságegyezmények ratifikálásáról szóló javaslatok előadót.

Ezzel szemben egy későbbben kiadott információ azt mondja, hogy a nemzetiek és a demokrata köztársaságiak csoportja, melynek 230, a többséghez tartozó tagja van, külön tanácskozást tartott, amelyen elhatározták, hogy Poincarét küldöttségileg kéri, hogy a washingtoni szerződés ratifikálásáról egyelőre mondjon le, mert a csoport harminc tagja kénytelen volna a ratifikálás ellen szavazni. A parlamenti csoport állásfoglalása miatt a pénzügyminiszterium a késő esti órákban kommunikékat adott ki, amelyen bejelentik, hogy a ratifikálásról egyelőre lemond.

— Egyiptom nem lép be a Népszövetségbe. Kairóból jelentik: Egyiptomi kormánykörökben az a hír terjedt el, hogy Egyiptom egyelőre nem kéri felvételét a Népszövetségbe és be sem lép addig, amíg Angliával néhány kérdést egyezményileg nem szabályoz.

Eredeti Rosenthal porcellán

12-szem. ebédlemezlet, 71 drb. L. 4850
6-szem. ebédlemezlet, 26 drb. L. 1900

12-szem. térs vagy kávéskészlet L. 1100
Eredeti alpakka készlet, villa 3 db 180

WEISCHER Üvegudvar
CLW

Weisz Adolf **17. sz. alá**
Calea Regele Ferdinand

ipót
üzlet

erelt
kafa
dinand 6
adea-Mare
árakon
églétét.

szon
ők:
Lei 80.—
" 120.—
" 175.—
" 215.—

örvászón
ól

ok:
Lei 155.—
" 205.—
" 235.—
aid linoleum
Lei 325.—

gek:
használható
Lei 85.—
használható
Lei 120.—
a minőségű
Lei 180.—
a minőségű
Lei 250.—

utánzat
i 1790.—

Plüsch
3680.—

Lei

zatu schez-
1800.—
rszaminájú
minden lé-
2350.—
tt függöny,
ei 580.—

zhalian
ok
I

ók, cellu-
ruk, gum-
ördöszoba
b és leg-
kban.

Uj Keletre.

Bábéli zürzavar a városi telkek sorsa körül

A mai tanácsülés megállapította, hogy az omnípusz határozatot tévesen fogalmazták meg és félreértették a tanács igazi intencióit. Dr. Mihali polgármester nyilatkozik a kérdésben. Ismét adnak ki építési engedélyeket?

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári városi tanács állandó bizottságának ismert határozata — amellyel az agrártörvény 14. paragrafusára való hivatkozással az építkezési engedélyek kiadását beltelkekre felfüggesztette — méltó felzudulást váltott ki nemcsak a város, hanem az egész ország közvéleményéből. Az antidemokratikus és antiszociális — a városi érdekeket fumiáló határozat ellen felemelte tiltakozó szavát a sajtó — de megmozdultak az érdekeltek is, hogy egységesen és szervezeten foglaljanak állást a város honatyáinak elhamarkodott és elhibázott határozatával szemben. Amint azt jelentettük, a Háztulajdonosok Szövetsége memorandumban fordult a földművelésügyi minisztériumhoz, tiltakozva a kisajátítások ellen, egyúttal pedig ma délelőttre az iparkamara termébe népgyűlést hívtak egybe, hogy Kolozsvár polgársága közvetlenül hallassa szavát a kérdésben.

A városi tanács kikorrigálja határozatát

Az építkezési engedélyek kiadásának felfüggesztéséről szóló határozatot egy héttel ezelőtt, július 31-ikén hozta a városi tanács állandó bizottsága. Ezen az ülésen Osvada polgármesterhelyettes elnökölt, miután Mihali polgármester betegsége miatt Désre utazott el. Mihali dr. tegnap visszaérkezett Kolozsvárra, míg Osvada polgármesterhelyettes több kurrens ügy elintézésére a fővárosba utazott. Hogy a további támadásoknak és azok végeztető következményeinek elejét vegye a polgármester, ma délelőttre rendkívül tanácsulást hívott egybe, amely több óráig tartott és idejét csaknem egészében a hávépítési engedélyek tárgyalásának szentelte.

A tanácsülésen történetekről sem hivatalosan félhivatalos formában nem nyilatkoztak a tanácsosok. A kiszivárgott hírek szerint azonban Mihali dr. kijelentette, hogy a határozatot abban a formában, amelyben az előző tanácsülés megfogalmazta, bár jóhiszemű intenció minden vitán felül állanak, nem tartja helyesnek és azzal nem ért egyet. Ez a határozat alkalmas arra, — mondotta Mihali dr., hogy a közvéleményt alarozza, mert nem világos és könnyen félremagyarázható. A jelenlévő tanácsosok egyhangulag csatlakoztak a polgármester megállapításaihoz és elhatározták, hogy a határozatot módosítják és kiegészítik, megindokolva, hogy milyen szempontok és meggondolások játszottak közre az elmúlt tanácsülésen a határozat meghozatalánál.

Egy módosított határozat, amely keveset változtat a tényeken

Alább közöljük mindkét ülésnek a kérdésre vonatkozó határozatait, ezek pontos és hiteles szövegét.

Ime az első:

Jegyzőkönyv,

felvétel az állandó bizottság július 31-én tartott ülésén. Osvada polgármesterhelyettes ismerteti a városi beltelkek beépítésének és jogi helyzetének kérdését. Az állandó bizottság az ismertetés nyomán a következő

határozatot

hozza:

Az összes építkezési kérvények, amelyek az agrártörvény 14. szakaszában kisajátításra szánt és a járásbíró által összeírt városi beltelkekre terjesztettek be, vagy fognak benyújtani — függőben maradnak a kérdés definitív megoldásáig.

Aláírva: Osvada polgármesterhelyettes, Lucian tanácsos, referens és Popovici tikkár.

Ezzel a határozattal szemben ma délelőtt a következőket mondotta ki a városi tanács:

Kolozsvár municipium városháza.

No. 13076—926.

Határozat:

Az állandó bizottság augusztus 7-én tartott ülésén, a beltelkek kisajátításával kapcsolatosan az építkezési engedélyek felfüggesztésére vonatkozólag a fentebbi határozat

helyes magyarázása, értelmezése és stilizálása érdekében.

Az állandó bizottság tenni határozatával a kisajátítható üres telkek beépítési approbálásnak rövid időre való felfüggesztését értelmelte, mindaddig, míg a kisajátítási bizottság nem fogja közölni a várossal, hogy vannak-e a város területén ilyen telkek és ha igen, melyek azok.

Indokolás.

Az állandó bizottság ezzel a határozattal a telektulajdonosokat igyekezett megóvni bármely veszteségtől, arra az esetre, ha telkek az új építkezések ellenére is a kisajátítási törvény alá esnének.

Aláírva: dr. Mihali polgármester, Moga tikkár.

Mit jelent ez a határozat?

Nem áll jogunkban, hogy kételkedjünk a városi tanács állandó bizottságának jóindulatában és jóhiszeműségében, annál is inkább, mert a bizottság tagjai között olyan emberek foglalnak helyet, akiket felfogásuk és eddigi működésük után a közérdekek védelmezőinek és harcosainak ismertünk meg. A határozat azonban — minden jóhiszeműsége mellett — épen intencióival ellentétes célokat szolgál, mert azzal, hogy az építkezést — ha rövid időre is — felfüggeszti, feltétlenül növeli a telkek kisajátítási lehetőségeit az agrárbizottság szabad prédájául dobova azokat. Az a bizonyos végrehajtási utasítás, amely egyedül hivatott véglegesen dönteni ebben a sokat vitatott kérdésben, többszöri ígéret ellenére is még mindig a minisztériumi bürokrácia utvesztőiben feneklik, viszont az építkezéseket már meg kell kezdeni, mert az építkezési szezon nemsokára véget ér.

A városi tanács jóhiszeműsége mellett is tévedett e határozatnál, amelyet — tévedését belátva — bizonyára hatályon kívül helyezett

Elfogták az érmihályfalvi katonaruhás rablóbanda két tagját

Veres Sándor magyarlápósi katonaszökevény áll a betörőtársaság élén. Megkerült a lopott holmi egyrésze

(Valea lui Mihai-Ermihályfalva, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tíz nap óta nincs nagyobb szenzációja az egész Érmelléknek, mint az a hallatlanul vakmerő és tervszerűen végrehajtott rablási sorozat, amelyet a katonaruhás bandától fegyveres banditák követtek el Érmihályfalván és a környékbeli falvakban. Mint ismeretes, az elmúlt hét szerdájára virradó éjjel öt katonaruhás ember kopogtatott be Heller Eizig kereskedő lakására. Az uniformisba bujt idegenek követelték beengedésüket azzal, hogy a rendőrség keresi a kereskedőt. Heller Eizig, rosszat sejtve, megtagadta az ajtó kinyitását, mire a fegyveres banditák erőszakkal hatoltak be a lakásba, amelynek berendezését pozdorjává zúzták, majd miután a kereskedő ékszereit és értékesebb ingóságait magukhoz vették, az éjszaka leple alatt nyomtalanul eltűntek. Ugyan azon éjjel a közeli Vasad községbe törtek be hasonló módszerrel több kereskedőnél és magánháza.

Az érmihályfalvi csendőrség, élén Krista őrmesterrel, aki már több jelentős bűnügyben ért el figyelemreméltó sikereket, erélyes nyomozást indított a furfangos rablók ellen. Krista csendőrőrmester maga járta be a környékbeli falvakat, hogy kutasson a betörők után, akikről csak annyit tudott, hogy katonaruhában járnak. Tegnap délután végre siker koronázta a nyomozást. Krista őrmester Raszegepiskoltnál, a vasúti töltés mellett, több gazdátlan csomagot talált. Ezen a nyomon elindulva, végigkutatva az egész vonalszakaszt és körülbelül egy kilométernyi távolságban ráakadt Pupos Mari érmihályfalvi cigányasszonyra, aki rengeteg hasonló csomaggal igyekezett fel-fel a töltés mentén. Krista őrmester kérdésére a cigányasszony azt a felvilágosítást adta, hogy a holmit ő is ott találta a többi csomag mellett. Pupos Marit bevitték a csendőr-

volna, ha az ülésen a tanács tagjai teljes számban megjelennek. Hiányzott azonban elsősorban Osvada polgármesterhelyettes, a kormányexponeuse, aki a kérdést az előző ülésen referálta az állandó bizottságnak és aki ebben a kérdésben most tárgyalásokat folytat a fővárosban. Távollétében azonban a tanács nem tehetett egyebet, mint hogy jóhiszeműségét igyekezett a város polgársága előtt igazolni.

Mihali polgármester nyilatkozata

A tanácsülés után felkerestük dr. Mihali Tivadar polgármestert, akinek feltártuk a határozat következtében téltenségre kényszerített telektulajdonosok kínos helyzetét. Mihali dr. a következőket mondotta muukatársunknak:

— Az állandó bizottság határozatát teljesen félreértették. Való az, hogy a határozat megfogalmazása nem fedi annak lényegét, de ez nem volt elegendő ok arra, hogy a sajtó azt a tanácsot, amely eddigi közérdektől munkásságával csak elismerést váltott ki, ilyen vehemens támadásokban részesítse. A tanács intenciója az volt, hogy az építkezni akaró telektulajdonosokat figyelmeztess: milyen veszedelem fenyegeti őket arra az esetre, ha mégis telkeik kisajátítását határozzák el az agrárbizottság. Esetleg hiábavaló kiadásoktól akartuk mentesíteni tehát őket, de semmi esetre nem volt szándékunk az építkezéseket megakadályozni. A felfüggesztés amúgy is csak 2—3 napra vonatkozhatik, míg a szabályrendelet végleg dönteni fog a kérdésben.

Azoknak a telektulajdonosoknak azonban, — mondotta a polgármester — akik az esetleges kisajátítás következményeire teljes felelősséget vállalnak — minden további nélkül ezután is megadja az építkezési engedélyt a városi tanács. A fennálló törvények értelmében nem a mi jogunk és feladatunk megállapítani azt: vajjon egy beltelek kisajátítása megfelel-e a törvényes feltételeknek, így elsősorban a „caz de nevoie“ szükségességének. A városi tanács azonban mindent el fog követni a földművelésügyi minisztériumban, hogy igazságtalanságok a kisajátításánál ne történjenek és biztosítsuk jogainban azokat, akik építkezni akartak és akarnak.

Raszter Rezső

őrsre, ahol aztán kiderült, hogy a vasúti töltés mellett és a nála talált csomagokban lévő holmi nagyrésze a Heller Eizigtől és a többi kifosztott kereskedőtől lopott holmi.

Pupos Mari vallomása alapján a csendőrség elfogott egy régen körözött betörőt, akinek a nevét azonban a nyomozás érdekében nem közlik. Kiderült, hogy az egész banda élén Veres Sándor magyarlápósi katonaszökevény áll, aki nemrég teljes felszereléssel hagyta ott szedét és betörőbandát alakított, amelyek ez volt az első nagyobb vállalkozása. Az eddigi vallomásokból és adatokból a csendőrség most már biztos nyomon van és reméli, hogy rövidesen a banda többi tagjait is kézrekeríti.

— Rakovszky magyar belügyminiszter vakbélgyulladásban fekszik Kolozsváron. Dr. Rakovszky Iván magyar belügyminiszter, aki néhány nappal ezelőtt rokonai látogatására Erdélybe érkezett, itt váratlanul vakbélgyuladást kapott, amely azonnali operatív beavatkozást tett szükségessé. A minisztert péntek éjszaka autóval hozták be Maroscsapórról, ahol tartózkodott, Kolozsvárra és itt Steiner professzor a Vörös Kereszt-szaktanatóriumban még az éj folyamán megoperálta. A műtét sikerült, de a miniszternek néhány hétig még az ágát kell őrsenie. A beteg Rakovszkyal az erdélyi közélet számos reprezentánsa adta le névjegyét.

Perfekt német gyors és gépirónó aki a magyar nyelvet is tökéletesen bírja, több évi gyakorlattal, állandó alkalmazásra, azonnal felvételük megyesékhelyen. Románul tudók előnyben részesülnek. Részletes ajánlatok fényképpel és fizetési igényekkel ellátva „Gyakorlott“ jelige alatt a kiadóra intézendők.

SZ

civ
na

az elő

n

ruhás
crep
1 ruhás
cia
1 ruhás
vász
1 ruhás
lasz
3 drb.
zseb

1 mtr. m
gyöny
1 mt. crep
pasztel
minőség
1 mt. min
1 mt. mint
1 mt. opa
1 mt. zeph
1 drb. gy

Fehér
Szönye
ágy- és
rák, es
stb. ória

Telefon

SZABÓ JENŐ

női
divatkülönlegességek
nagyáruháza, Cluj

az elbőrehaladot időnyomiat

nagy maradék- vásárt

rendez.

- 1 ruhára való mosó crepe . . . . Lei 88
- 1 ruhára való I-a francia voile 98
- 1 ruhára való szerb-vászon 111
- 1 ruhára való I-a duplaszéles mosószövet 260
- 3 drb. jóminőségű zsebkendő 57
- 1 mtr. mintás selyemmarocain, gyönyörű választékban . . Lei 450
- 1 mt. crepe de chine, az összes pasztellszineken, elsőrangú minőségben 550
- 1 mt. mintás grenaden, I-a 78
- 1 mt. mintás grenaden, jóminőség 53
- 1 mt. opal, fehérneműkre 115
- 1 mt. zephyr, ingekre 49
- 1 drb. gyermekzsebkendő 6

Fehérnemű csipkék!

Szőnyegek, függönyök, ág- és asztalgarnitúrák, eső- és napernyők stb. óriási választékban.

Telefon **4-79** Telefon

Külföldön nem tudnak az orosz forradalomról

Varsói hírek szerint a szovjetkormány elrendelte az általános mozgósítást. A cseka új főnöke tömeges letartóztatásokat fogantatosított. A fellázadt fekete-tengeri flotta bombázta a déli partvidéket. A kommunista párt végrehajtóbizottsága bizalmas szavazott a trojkának

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Párison át érkező moszkvai jelentés szerint a népbiztosok tanácsát nagyon nyugtalanítják a hadsereg és a tengerészet köréből érkezett hírek. Menjinszki, a cseka új vezetője felhatalmazást kapott, hogy az összes gyanús elemeket kimélet nélkül letartóztassa.

Oroszországi jelentések szerint a szovjet flotta fellázadt a kormányrezsim ellen. A flotta parancsnoka Zinovjevhez pártolt, hajóhadát a Krim félsziget elé vezényelte és bombázni kezdte a szigetet. A kormány mozgósította a repülő-flottáját, amely azonban nem bír megmérkőzni a lázadó hajórajjal.

A forradalom súlyosan lezüllesztette a vasúti közlekedést. A lázadó csapatok óriási kocsiparkokat és ronggatógördülő anyagot tettek teljesen hasznavehetetlenné. Emiatt a kormány képtelen a csapatok elvezényelésének utánpótlásáról gondoskodni. A most kezdődő gabonakampány alkalmából a kormány nem tudja enyhíteni a katasztrófális vagonhiányt, Oroszország újabb éhínség elébe néz.

Az orosz kormány minden intézkedést megtett, hogy a forradalomról szóló híreknek külföldre való közlését megnehezítse. Ép ezért igen nehéz az Oroszországból érkező hírek elterjedése.

Az oroszországi hírek rendkívül zavarosak. Hír szerint a szovjetkormány elrendelte az általános mozgósítást, de a parasitok vonakodnak otthagyni a mezeti munkát és nem engedelmesskednek a felhívásnak.

Az „Adverul“ reprodukálva ezeket a híreket, megállapítja, hogy a külföldi követségek információi szerint az oroszországi hírek erősen túlzottaknak látszanak és még egyáltalán nem nyertek megerősítést. A külföldi lapok és távirati irodák is táviratoztak Bukarestbe fővárosi tudósítóikhoz, közöljék, hogy milyen forrásból nyerik az orosz forradalomról elterjesztett híreiket, mert a külföld nem tud ezekről az eseményekről semmit.

A varsói szovjetkövetség határozottan megcáfolja az orosz forradalmi mozgalomról elterjedt híreket és kijelenti, hogy a rendet mindenütt helyreállították.

Varsó, augusztus 7. A legutóbbi moszkvai táviratok tömegletartóztatásokról számolnak be. Különböző munkásszervezetek számos tagját tartóztatták le. A cseka új elnöke kijelentette, hogy a letartóztatottakat a szovjet ellen előkészített fegyveres felkeléssel vádolják. A hivatalnokok körében a letartóztatások valóságos pánikot idéztek elő, senki sem tudja, mikor kerül rá a sor.

Moszkva, augusztus 7. A kommunista internacionálé végrehajtóbizottságának tegnapi ülésén a kormány végleges győzelmet aratott, bár Zinovjev többször beszéde nagy hatást tett a jelenlévőkre. A megvett szavazás Stalin csoportjának teljes győzelmével végződött és a Komintern hivatalosan is jóváhagyta a Stalin által képviselt irányzatot.

Páris, augusztus 7. A szovjetkormány tiltakozott a francia kormánytól a párisi szovjetgazdasági képviselőnél lévő alapoknak egy francia iparcsoport kérésére történt bíról lefoglalása ellen.

Kolozsváron hatmillió lejt halt be az állam szeszadókülönbözet fejében

Az érdekeltek akciót indítanak bizonyos differenciák visszafizetése érdekében

(Cluj Kolozsvár, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy az új szeszadókülönbözet végrehajtásának értelmében a pénzügyminisztérium felszólította a pénzügyigazgatóságokat a gyárosok, szeszadók és kereskedők tulajdonában lévő szeszadókülönbözetek összeírására, hogy ezeket is mér az új felemelt kulcs szerint adóztatásuk meg. A rendelet értelmében, július 15-től augusztus 4-ig a szeszadókülönbözetek összeírása és megadótatása már meg is történt. A verifikációs részletekre vonatkozólag a kolozsvári pénzügyigazgatóság egyik vezető tisztviselője a következőket mondotta:

— A szeszadókülönbözetek bejelentése és felbecsülése már az egész megyében lezajlott. A rendelet értelmében a pénzügyigazgatóság szokatlan szeszadókülönbözeteket vont az új kulcs értelmében megadótatás alá, amelyek július 13-án este voltak találhatók az illetékesek tulajdonában. Hasonlóképpen megadótatuk a gyümölcsipart, pálinka és borpártókat. Mintán a II. körökre vonatkozólag a törvény nem intézkedik világosan, a kolozsvári pénzügyigazgatóság a maga hatáskörében eltekintett ezek bejelentéséről és megadótatásáról. A törvény utasítása értelmében a kiszállott pénzügyőrök felülvizsgálták, hogy a bejelentett mennyiségek megfelelnek-e a valóságnak, sőt a helyszínen kiszámították az új és régi adózási kulcs közötti differenciát, amelyet azonnal be is inkasszáltak. Azok a nagyobb vállalatok, amelyeknél ez a differencia öbbszáz ezer lejre rag, október elejéig haladékosan kaptak és tartóztatásukat részletekben is törleszthetik.

— Meglehetősen komplikációkat okozott a pénzügyigazgatóság az a körülmény, hogy az a rendelet, amely a szeszadókülönbözetek július 13-án este meglévő szeszadókülönbözet bejelentését rendeli el, csak 15-én reggel érkezett meg. Így azok, akik 14-én még a régi áronkban szeszt és szeszitalokat, sőt bizonyos károkat szenvedtek. A pénzügyigazgatóság ugyanis a rendelethez híven ezekre a mennyiségekre is kivetette az adót, amelyet azon

ban gyárosok és kereskedők már nehezen tudnak maguknak behajtatni. Ezek most együttes akcióra készülnek és valószínűnek látszik, hogy a pénzügyigazgatóság ezt a differenciát vissza is fogja téríteni nekik.

— Bár a részletes jelentések még nem érkeztek be mindenhol, egy hozzávetőleges becslés szerint a kolozsvári pénzügyigazgatóság területén mintegy öt hatmillió lejt tesz ki az a differencia, amelyet a pénzügyigazgatóság az új adókulcs alapján befizetett. A legtöbbet ebből a Bognár és Szántó cég visel, amely külön adókülönbözet címen hatszáz ezer lejt fizetett ki.

— **Lezuhant egy repülőgép.** Galatzból jelentik: Bilesti község mellett tegnap motorhiba következtében 50 méter magasságból lezuhant egy repülőgép. A pilóta 20 méter magassáig siklórepüléssel egyensúlyban tudta tartani a gépet, de 20 méterrel a föld fölött a gép teljesen elvesztette egyensúlyát és merőlegesen zuhant a földre. Szerencsére az utas csak könnyebb sérüléseket szenvedett, a pilóta pedig ép bőrrel uszta meg a katasztrófát.

— **Kis-barisszia avatás Gyulafehérváron.** Vasárnap délután avatták fel Gyulafehérváron a nem régen alakult kis Barissziát. A nívós műsorban Fischer S. Bialikról tartott felolvasást, Steinfeld S. a héber költő Áldás című versét szavalt. Ezután Hermann Jenő ismertette Av 9-ének szerepét a zsidó nép történelmében, majd Lázár Rezső Giszkalay János Agitátor című versét adta elő. Ezután következett az új kis barissziausok ünnepélyes felavatása. Az ünnepi beszédet Berger Tivadar, a kis-Barisszia hospitátora tartotta.

— **A mézarszékeket is zárva kell tartani vasárnap.** A kolozsvári Husiparosok Szövetségének közbenjárására a munkaügyi felügyelőség 18568 számú határozatával elrendelte, hogy ezentúl a mézarszékeket is kötelesek vasárnap zárva tartani. Ez a rendelet már augusztus 8-ára is vonatkozik és így a vasárnapra szükséges huskészeteket még szombat este kell beszerezni.

augusztus 9
jai teljes szám-
ban elsősorban
kormány expo-
lése referálta
ebben a kér-
at a fővárosban.
nem tehetett
gét igyekezett
ter nyilatkozata
k dr. Mihali
feltártuk a ha-
re kényszerített
st. Mihali dr. a
ársuaknak:
ároztatát telje-
gy a határozat-
ak lényegét, de
a, hogy a saját
bőrdéki mu-
tt ki, ilyen ve-
. A tanács in-
ezni akaró te-
s: milyen va-
az esetre, ha
tározatát el az
aló kiadásoktól
st, de semmi-
z építkezéseket
s amugy is csak
g a szabályren-
désben.
soknak azonban,
— akik az eset-
éért teljes fele-
további nélkül
ési engedélyt a
nyek értelmében
k megállapítani
titása megfelele-
elsősorban a „sz
A városi tanács
ni a földmivélés-
zságtalanságok a
s bizottságok jo-
rtak és akarnak.“
asztner Rezső
al
tagját
brótársaság
y a vasúti töltés
omagokban lévő
igtól és a többi
holmi.
ján a csendőrség
ostőröt, akinek a
érdekében nem
gész banda élén
ra onaszökevény
ással hagyta ott
ott, amelyek ez
ozása. Az eddigi
cendőrség most
méli, hogy rövi-
kérekeríti.
belügyminiszter
k Kolozsváron.
belügyminiszter, aki
ogására Erdélybe
gyuladást kapott,
akozást tett szük-
zaka autóval hozták
ott, Kolozsvárra és
Kereszt-szanatórium-
operálta. A műtét
ány hétig még az
ovszkynál az erdélyi
ta le névjegyt.
és gépirónó
életesse birja,
ó alkalmazásra,
stetik
tódók előnyben
tok fényképpel
„Gyakorlati“
tézendék.

HIREK

Az Uj Kelet Kései az egyetemen... Szerkesztők: Giszka János és dr. Marton Erzsébet... Főszerkesztő: Dr. Marton Erzsébet... Az Uj Kelet cíkjének... megjelölésével... megjelölésével...

Vasárnap

5686. Ab 28. 1926. aug. 8.

Hétfő

5686. Ab 29. 1926. aug. 9.

Goldis távollétében ratifikálják a Vatikánal kötött konkordátumot? Bukarestből jelentik: A „Cavantiu“ kormányparti forrásból jelentik, hogy a kormány megígérte az intézkedéseket, hogy Goldis szatvérsége idején a konkordátum aláírására kerüljön. A veres cu tábornok az aláírás után meglátogatja a pápát. Ha ez valóban megtörténik, akkor Goldisnak sokat hangzóttatott kilépése a kormányból biztosra vehető és a miniszter szabadságáról nem is tér vissza hivatalába.

Románia összel ratifikálja a washingtoni és londoni adósságrendezési egyezményeket. Bukarestből jelentik: A kormány végleg elhatározta, hogy a washingtoni és londoni egyezményeket az ősi ellenszék megnyitása után fogja azonnali ratifikálás végett benyújtani. A kormány a parlamenttől már most kéri a két egyezmény ratifikálására előadók kiküldését.

Andrássy Gyula színvallásra akarja bírni Zita exkirálynőt. Budapestről jelentik: Száz magyar legitimista adományából Ottó volt trónörökös számára pompás autóbilt vásároltak. Az autót hamarosan utnak indítják Lequeitoba. Gróf Andrássy Gyulának Zita exkirálynőhöz utazása még mindig élénken foglalkoztatja a magyar politikai köröket. Andrássy utjának célja az, hogy Zitát határozott válasza bírja az osztrák és a magyar legitimisták között nézeteltérések ügyében. A magyar legitimisták ugyanis kitartanak követelésük mellett, hogy Ottót magyarrá neveljék, mondjon le kifejezetten az osztrák trónra való igényeiről és legyen a magyarok nemzeti királya. Még akarják érteni, hogy a magyar népek nem kell Ausztriával közös uralkodó. Ezzel szemben az osztrák legitimisták Zita különböző nyilatkozataira hivatkoznak és rámutatnak arra, hogy egy Habsburg nem mondhat le az osztrák császári trónról. Magyarországon nem nagy reményt fűznek gróf Andrássy utjához.

Nyugdíjznak két tábornokot. Bukarestből jelentik: Október elsején magyaránnyu előléptetések lesznek a hadseregben. Két tábornokot, Damian Petcut és Mihalescut, akik betöltötték a korhatárt, nyugdíjazni fogják.

Egy amerikai nő tizenöt óra alatt átúsza a La Manche csatornát. Londontól jelentik: Hederle Gertrud amerikai uszóbajnoknő Cap Grisnez elindulva, átúsza a La Manche-csatornát és este 10 óra 30 perccor Kingstonban a strandon partot ért. Hederle az első nő, aki a csatornát átúsza. Kingstonnál a parton nagy tömeg várta az uszóbajnoknőt és nagy ünnepélyesen részesítette. Az uszás 15 óra 34 percig tartott, amivel a bajnoknő világrekordot állított fel, mert az eddigi legjobb eredmény 18 óra volt.

Biztosítási válság az Einstein-elméletre történt fogadásokra. Newyorki tudósítónk jelenti: Európában a biztosító intézetek nagyon skrupulusok. Nem biztosítanak mindenféle elemi csapás ellen, még tüntetésekből eredő károk ellen sem. Annál inkább divik a biztosításnak a legkülönbözőbb fajtája Amerikában. Ujjában egy földbirtokos huszezer dollárra biztosította magát arra az esetre, ha a meteorológusok újabb napfoltokat állapítanak meg. A földbirtokos ugyanis abban a meggyőződésben van, hogy a napfoltok sokasodása idézi elő a sok vihart, ami viszont a mezőgazdaságot károsítja. Ő ez elől mindenképpen védettnak akarja tudni magát és ezért a biztosító intézethez sietett. Egy Edgard Cook nevű amerikai az Einstein elméletet tette meg biztosítás tárgyává. Még emlékeztet, hogy Cook és a washingtoni egyetem egyik matematikusa fogadtak. Az egyik az Einstein hipotézis mellett, a másik ellene fogadott. Az elmélet

Amerika beleavatkozik a mexikói vallásháborúba

Az Egyesült Államok éleshangú jegyzékben tiltakoznak az amerikai alattvalók vagyonának kizsájtítása ellen. Erre több tisztelet elbocsátottak a mexikói hadseregből

(Mexikó, aug. 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hadügyminiszter több mint ezer tisztelet elbocsátott szolgálatából amiatt, hogy az egyház és állam közötti harcban a kormánnyal szemben foglaltak állást.

A newyorki sajtóban éles a mexikó ellenes hangulat. Az Egyesült Államok kormánya kijelentette, hogy mindent el fog követni Mexikóban élő polgárainak rovására történt kizsájtítások ellen. Ugy hírlik, hogy Amerika mexikói nagykövete éleshangú jegyzéket intézett a kormányhoz az amerikai állampolgárokat érintő rendszabályok ellen.

A mexikói kormány hivatalos jelentése szerint az új egyháztörvénynek bevezetésével kapcsolatos zavargások folyamán augusztus elseje óta huszonkilencen haltak meg és negyvenegyen szenvedtek kisebb-nagyobb sérüléseket. Terreon városában a katolikus lakosság és a katonaság között tegnap ismét összefutkozásre került a sor. A katolikusok megátámadták a rendőrfőnökség épületét és megsebesítették a város rendőrfőnökét. Az összetűzés folyamán három tüntetőt megöltek, kettőt megsebesítettek. Asztrambra városban a földművelésügyi minisztérium egyik tisztviselőjét a feldühödött tömeg agyonverte.

Harminc óra alatt Európától Amerikáig

Mozgó-szigeteket állítanak be az óceánba, amelyeken a repülőgépek benzint vehetnek fel

(London, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Eckenzer légi utja az Óceánon át, Bleriot indulása óta, a legnagyobb eseménye volt a repülésnek. Ettől az Eckenzer uttól azonban még jó messze esik a rendszeres légiszolgálat kiépítése Amerika és Európa között. Eckenzer óta már egész sereg mérnök és pilóta dolgozik azon, hogy rendszeres légiszolgálat létesítsen a két kontinens között és legutóbb a filadelfiai Edward Armstrong volt sz, aki rendkívül érdekes kísérleteket végzett ezen a téren. Mint Filadelfiából jelenti, Armstrong terveit rendkívül előrelépteték és valószínűleg az ő utmutatásai alapján fogják sz első angol-amerikai légiszolgálat megindítani.

A szakértők szerint Armstrong légi járatai harminc óra alatt érnek el Angliától Amerikáig, még pedig olyképen, hogy minden négy száz mérföldön leereszkedne a repülőgép. A leszállás mozgószigeteken történne, amelyeket megfelelő távolságokban helyeznének el az Óceánon és amelyeken még szállódák is volna. Ezek a szigetek a hullámmenetektől érintetlen maradnának meg a tengeren. Az első próbát egy amerikai tanyon végezték mesterséges hullámokkal. Egyidejűleg bocsátották vízre egy ilyen műszigetet és egy csónakot és mielőtt a hullámok a csónakot felborították, a

sziget megmaradt eredeti helyén. Armstrong találmánya meglehetősen komplikált és az a lényege, hogy a szigeteknek csupán egy kis része van víz alatt, míg a többi része magasra kiemelkedik a tengerből, úgy, hogy a sziget sulypontja ezen a kiemelkedő részen lesz. A leszállás is természetesen ezen a magas síkon történik. A légiszolgálat a hajóktól eltérő uton fog közlekedni. Mindegyik szigeten meteorológiai intézetet, benzinkutart és az utasok számára való kényelmi berendezéseket állítanak fel.

Az európa-amerikai útvonalon berendezendő szigetek költsége összesen negyvenmillió dollárt tezne ki, ami sokszorosan megtérül, tekintve, hogy a tervek szerint négyszáz repülőgép közlekedne rendszeresen. Az útköltség Európától Amerikáig 350 dollár volna személyenként és még így is évenként 16 ezer utasra számítanak. Ha tekintetbe vesszük, hogy jelenleg évenként 160 ezer elsőosztályú hajóutas kal az az Óceánon, úgy ez a szám egyáltalában nem túlzott. Az amerikai tengerészeti és légihajózási szakértők kijelentették, hogy Armstrong terveit nem csupán a transzocéáni repülés problémáit oldják meg, de egyúttal biztossá és veszélytelenré teszik a hajózást is.

bizonyosságát asztronómiai megfigyelések döntötték el. Cook, aki Einstein mellett fogadott, elővigyázatossággal bebiztosította magát. És ebben az esetben, — mint legtöbbször egyéb esetekben is — a biztosító társaság keresett, mert Cook a fogadást megnyerte. A chicagói főiskola egyik aszisztense hater dollárra biztosította magát arra az esetre, ha 1930-ig nem neveznek ki egyetemi tanárrá. Híres amerikai festők a kezüket biztosítják, táncosnők lábukat és vannak bonvivánok, akik bajhullás ellen biztosítják be magukat. Volt egy huszonegy éves varieté-komikus, aki legtöbb hatást törpe kis alakjával érte el és ezért hírtelen növés ellen biztosította be magát.

Uj látványosság a hólozsvári Főtéren. Régi hereskedő szokás, hogy kirakatversenyek gyakori rendezésével fokozták a közönség vásárló kedvét. Ez a praktikus szokás az utóbbi időben kezd kimenni a divatból, aminek ugyszólván az az oka, hogy a hereskedők egyenként igyekeznek olyan kirakatokat rendezni, amelyek alkalmasak arra, hogy a figyelmet maguk felé irányítsák. Ebben a versengésben ma kétségtelenül a főtéren Rózsa Royal-drogéria vezet, melynek kirakatai valóságos látványt nyújtanak és izléses összeállításban mutatják be azt az óriási piperaszappan kollekciót, melyet napi áron alól hoz forgalomba a cég.

Sikhasztással vádolt magyar ezredes a bíróság előtt. Miskolczi jelenti: A miskolci törvényszék szüneti tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Kormendy Ékes Károly nyugalmazott huszárezredes és Takács József bérlő bűnperét. A tárgyalás meggyűlölt után C-orta tanácselnök felolvasta a miskolci királyi ügyészség vádiratát, amely Kormendy Ékes Károlyt hűtlen kezelés és sikhasztás bűnétével vádolja. Takács Józsefet sikhasztás bűntettében büntetőbírárságával. A vádirat szerint Kormendy Ékes Károly 1919-ben Kassán a tragikus véget ért Bodnár-házaspár hagyatékai meg-

bizottja volt és az öröktére bizott hagyatékai tárgyalás Moldorányi Sándor varsói magyar követ-ségi tanácsosnak, az örökösnek, nem tudott elész-molni. Egy hatalmas „Forgách“ ijját, egy nagy ezüstkelylehet, egy tizenkétszemélyes evőkészletet és több perzsaszőnyeget nem adott vissza a nyugalmazott huszárezredes az örökösöknek. Kormendy Ékes Károly annak idején Takács Józseffel, Bodnárék bérlőjével, Takácsnak egy 300 cseh koronáról szóló bétőljével, Takácsnak segített a vádirat szerint a banktól illegális váltóját segített a vádirat szerint a banktól illegális uton visszamenteni. Kormendy Ékes Károly kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Bodnár Zoltán halála előtt megbizta őt, mint jó barátját, hogy viselje gondját a vagyonának. Két nappal Bodnár halála után felesége is öngyilkossá lett, így rámaradt a vagyon megőrzése. A másodrendű vádlott. Takács szintén nem érezte magát bűnösnek. Ezután a tanúkiballgásokra került a sor. Kihallgatták Darányi Andor orvost, Kormendy Ékes Lajos részvénytársasági igazgatót és Billa bankigazgatót. A tanúk szerint Kormendy Ékes Károlynak az volt a feladata, hogy a vagyon a vörösök elől megmentsen. Ezután a perbeszédre került a sor. Polányi Dező nagy védőbeszédében bizonyította a nyugalmazott huszárezredes ártatlanságát. A perbeszéd után a bíróság ítéletében felmentette mind a két vádlót.

* Palesztinába készül? Akkor már most rendelje meg a legújabb magyarulvált Palesztina-Egyiptom Utmutatót (Biedecker) az Uj Kelet könyvosztályánál. Árú vászonkötésben, 200 lej.

Turista pát-Egyesület Orosz Endre v legszebb kirán Torda-hasadékb Gyülekezés a Indulás gyalog házig, hol meg sziklahasadék b szerelés: hátizs met mindenki éjféli személyv Vendégeket sz

Kisebb Bukarestből je Galacon könny házakban levő t ről. A város d ket is okozott nagy pánikot k

Tovább perben. Bud tegnap déluár törvényszék We Ferencet, Bozs többi vádlottat írlte el. Az i tak a III. Int ják, így akár l ségtelenül az á fölforgatásra t enyhítő körülm sázi atmoszférát a főtgyész felel nök Rákositól az ítéletbe, Rák felelte: Bizony ítéletük közfelb sötéttárkával bü elebbezett.

Az új gyanus álla sére. Bakres ség körrendelet ten megállapítás vizsgálatá man állampolgá hamis oklevelek a főügyész felb legpontosabban gyanus honosít

* Doktor július 28 án a tetéssel az ösz

Hagg mébe. A H játékosainak t tennisversenyé nevezés megejt zött a Haggib adni sziveskedj

Kérjen ajánlat FL... mtiipari festőv... Kötő-uj. Kész... fest... Jimfestő, szob... épületfestési m... rtás jóállás r

Fény... Fénykép... E... pap... Plata... cukr... Lemezh... Angol I

Turista-kirándulás. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület augusztus hó 8-án, vasárnap, Orosz Endre vezetésével a nyári szezon legszebb kirándulását rendezti a világhíres Torda-hasadékba a következő programmal: Gyülekezés a Mátyás király szülőháza előtt. Indulás gyalog esti 10 órakor a bükk turistaházig, hol meghálás lesz. Reggel 8 órakor a sziklahasadék bejárása. Gyaloglás 5 óra. Felszerelés: hátizsák, bot, takaró, fürdőruha. Elelmet mindenki magával hozzon. Hazatérés az éjfélbeli személyvonattal. Vasuti költség 72 lej. Vendégeket szívesen látnak.

Kisebbségi földrendés Galacsn. Bukarestből jelentik: Tegnap délután 3 órakor Galacsn könnyebb földrendést értek, amely a házakban levő tárgyat kieső elmozdította helyükről. A város déli részén néhány házban sérüléseket is okozott a földrendés, a lakosság körében nagy pánikot keltett.

További súlyos ítéletek a Rákosi-perben. Budapestről jelentik: A Rákosi-perben tegnap délután folytatták az ítéletkihirdetést. A törvényszék Weiss Józsefet, Német Gyulát, Steiner Ferencet, Bozsóky Lajost két-két évi fogságra, a többi vádlottat egy évi és tíz hónapi fogságra ítélték. Az indekolás lényege az, hogy a vádlottak a III. Internacionale kommunista elveit vallják, így akár legális, akár illegális formában kétségtelenül az állami és társadalmi rend erőszakos fölforgatására törekednek. A törvényszék egyetlen enyhítő körülménynek a lázas politikai és gazdasági atmoszférát vette tekintetbe. Az ítélet ellen a főügyész felelősségét nyújtotta be. Mikor az elnök Rákositól azt kérdezte, hogy belenyugszik-e az ítéletbe, Rákosi az elnök szavaira a következőket felelte: Bizonyos vagyok abban, hogy igazságtalan ítéletük közfelháborodást fog kelteni. Ezért két nappi sőtárkával büntették meg. A többi vádlott mind elbűszült.

Az ügyészségek utasítást kaptak a gyanús állampolgárságok megfeleltetésére. Bukarestből jelentik: A kisenavi főügyészség körrendeletet intézett az ügyészségekhez, amelyben megállapítja, hogy a legutóbbi utlevél-hamisítás vizsgálata alkalmával kiderült, hogy a román állampolgárság megszerzésénél igen sok lábas hamis okleveleket vagy tanakat vett igénybe. Ezért a főügyész felhívja az ügyészségeket, vizsgálják meg a legfontosabbban valamennyi honosítási esetet és a gyanús honosítások ellen éljenek felelősséggel.

Doktorrávatás Braumann Kláré (Alesd) július 28-án avatták a genovai egyetemen kitüntetéssel az összes orvostudományok doktorává.

Haggibbor tenniszeseinek figyelmébe. A Haggibbor tenniszszakosztálya felhívja játékosainak figyelmét, akik a KAC nemzetközi tenniszversenyén indulni óhajtnak, hogy együttes nevezés megejtése céljából hétfő délután 3-4 között a Haggibbor klubhelyiségében nevezésüket leadni szíveskedjenek.

* Orvosi hír. Dr. Rosenberg Ernő fogorvos, rendelését áthelyezte a Srada Memorandului (volt Unió u) 7. szám alá. Rendel. d. e. 9-12-ig, d. u. 3-6-ig.

Uj eladási rendszert honosítanak meg Amerikában. New-yorkból jelentik: Uj eladási rendszert vezettek be a nagy amerikai kereskedők. „At your door”, így jelzik ezek a kereskedők a cégüket a hirdetésekben: „Az ön ajtójához” — ezt jelenti a felírás és jelenti azt is, hogy a vásárlónak nem kell bemennie a boltba, megkap mindent hához szállítva. A trükk alapja — az ügynökség — nem új, de ujja tezik a rendkívüli árnyok és a divat. Persze rengeteg ügynökséggel és rengeteg autóval kell dolgozni ezeknek a vállalatoknak. Az ügynökök autókba ülnek és rendelkezésre megjelennek a kívánt áruval az illető vásárlónál. Természetesen mindjárt többfélélt hoznak, hogy választani is lehessen. Különösen vidéken van nagy jelentősége ennek, úgy hogy a vidéki fogyasztók a nagyobb városok kereskedőitől vásárolhatnak, anélkül, hogy oda kellene utazniok. A bankok is kezdik átvenni ezt a szokást és a kiutalt pénzt díjmentesen szállítják haza feleiknek.

Köztisztviselők bankja alakul a fővárosban. A CFR vezérigazgatója körrendeletben hívta fel valamennyi alkalmazott figyelmét egy, a fővárosban most megalakuló bankrészvénytársaság részvényeinek jegyzésére. A banknak neve „Banca Salariorilor Publici”, azaz Köztisztviselők bankja, célja pedig az, hogy olcsó hitelt és építkezési kölcsönöket nyújtson a tisztviselőknek. A kibocsátott részvények értéke egyenként 500 lej, melynek negyven százalékát az aláírásnál, hatvan százalékát pedig két-két havi részletben kell kifizetni.

Szerkesztői üzenetek

Egy volt Tarbutista. Pannosz levelet a maroshévízi Avivák ellen áttettük az Aviva központhoz, amely azontán névtelen vádakkal nem foglalkozhat.

Egy máramarosi esemény. Az ügy olyan kényes természetű, hogy pontos adatok ismerete nélkül az ügyel nem foglalkozhatunk. Tessék konkrét esetekkel és hiteles okmányokkal alámasztott részletes ismertetést küldeni és mi a Jogvédő Irodával együtt megindítjuk az akciót, ha valóban visszaélések történnének.

A. M. Erd. kiadó. 1. Az Uj Kelet nem jár Magyarországra, mert retorzióképen ott sem engednek be romániai lapokat, mint ahogy Romániában sem lehet magyar újságokat járattatni. 2. Schön Barát gyilkosa szabadon jár. 3. A kérdézet játékos a bukaresti „Makkabi” tagja.

K. Ter, Saumare. Versben itt-ott felcsillan fiatalosan rajongó tehetség, de igen kezdetleges a kifejezési formája. Vannak gondolatai, de a versfelépítése naiv.

W. Andor, Beius. 1. A kereskedelmi akadémián esidőben doktorátust szerezni nem lehet. 2. Párisban is vannak rituális éttermek és penziók.

F. Ignác, Rodas. Próbálkozzék meg egyelőre jelenlegi foglalkozása mellett cikkeket írni, ha megfelelő lesznek, közölni fogjuk. Főleg aktuális társadalmi, politikai és közgazdasági eseményekről kérünk tudósítást. Esetleg szépirodalommal is tehet kísérletet.

V. Salamon, Sighisoara. Utána néztünk. A közölt számok egyike sem nyert.

S. O. S. Tagora versfordítása határozott készségre vall, de megérzik rajta a rutin hiánya és az, hogy nem eredeti szöveg után készült. A stílusa sem eléggé lehangadt inkább modoros.

Egy szatmari előfzető. XIII. Leó pápa családi nevén Pecci Joachim, 1878-ban lett pápa IX. Pius hála után.

G. J., Oradea. Önének van igaza. Strich Mózesének köztársasági óhéber betűk vannak. A teljes óhéber a fabétet megtalálhatja minden valamirevaló archeológiai, vagy kulturtörténeti szakkönyvben.

S. Mór, Sighet. 1. Nem nosztrifitáják a németországi fogászati doktordiplomát, mert Romániában minden fogorvos általános orvostudor is. 2. Az ilyen doktorátus után nem jár tiszti rang. 3. Az első két kérdéssel ez a harmadik már nem aktuális.

A gép győzelme. A vers eléggé sikerült, de még mindig olyan fogyatékosai vannak, amelyek miatt mi nem közölhetjük.

Ideális hashajtó és soványító szer
Purgen
(Purgo) Bayer
Kapható minden gyógyszerárban

Fundatia Culturala
Cinema Principele Carol
mozgósziház a Magyar Színházban

8 Vasárnap, hétfő 9

HARRY PIEL

A szezon legújabb filmjodonsága
Egy izgalmas éjszaka kalandjai.
6 felv. kalandor dráma. Kiegészítő műsor kacagató vigjáték.
Vasárnap 4 előadás D. u. 4, 6, 8, 10 órakor. Hétfőn d. u. fél 5, 7 és fél 10 órakor.

Vasárnap d. e. 10 órakor
vig gyermekelőadás
a legújabb bohózatfilmek és tanulságos sportképek.

Uraknak Tutor

gummiószor legújabb pa. gummiószor, varrás nélkül és elválasztatlan, kipróbálva és mindenki által ajánlva. Utálhatatlan minőség, tökéletes biztonság minden daralnál. — Kapható minden szakmabeli üzletben vagy direkt csomagolásban mindenkor frissen megrendelhető.

Farmaxnál, Brasov, Postafiók 53.
Sztéta és utánvételt franko, a belső minden postafiókhoz. Az eredeti csomagolás négy doboz tartalmaz egyenként 3 darabot és 166 lejbe kerül tucatonként, teljesen költségmentesen.

Nagybani szállítás gyógyszeráraknak, drogeriáknak, illatszerek, kedveseknek és borbályuzleteknek:
AMPHORA R.-T., Brassó, utján.

Kérje
mindenhol Dreher-Haggenmacher
sörgyártmányait!
Márciusi világos
Dacia extra special.
Bavaria dupla maláta.

Minden nő
ki bőrének üdöröségét és tisztaságát meg akarja őrizni, használjon **dr. Biró-féle Havasi gyopár-krémot, szappant, pudort, mosdóvizet**

Kérjen ajánlatot
FLEGLER
ipari festővállalattól, Cluj, Str. I. Rațiu [v. Kötő-u]. Készít a leggyorsabbtól a legdrágább **festő munkákat.** Falfestés, szobafestés, zománccfényezés, mázó és plütfestési munkákat. Fertőtlenítés és fémbevonás jótállás mellett. **Vidéki megrendelést vállal.**

Fényképészek, Amateurok!
Fényképészeti cikkeiket a legolcsóbban
Bernát
papirosáruházában,
Piata Unirii 29. szám alatt [Laydakukrásda mellett] szerezhetik be.
Lemezeket kidolgozunk. — A világhírű Angol Imperial lemezek gyári lerakata.

Ruhája molymentesse válik, ha Czinknél festtet, tisztított.

ARIE
8. Cal. Motilor
Telefon 877

Mozik műsora augusztus 8-án

Select-mozgó

Nagy kiállítás. Premier. Modern táncok. Lányok, kiknek nem szabad szerelni. Dráma a fétvilági életről, 7 felvonás. Főszerepben: Ellen Kurby és Matyasovszky Ilona. Jön! Maricza grófnő. Jön!

Urania-mozgó

A világprodakció egyik legkiemelkedőbb és legmodernebb alkotása. A szegénybélgyeg (Az ártatlanság gyözeleme.) Bagyogó fiú meggyeny 2 fejezetben. Paul Cartoux hírneves drámája után. Főszerepben a csodálatos tehetségű kis-lány: BOUBOULE. Filmmontázs.

Apollo-mozgó

Csak egy napig. Csak egy napig. Vigjáték sorozat. Zigotto, Fatty, Chaplin

Felhívás!

A n. é. közönséget tisztelettel értesítjük, hogy ezentul gyárunkból, tekintve a nagy elfoglaltságunkra és üzemünk kibővítésére — de tailban semmi árut nem adunk el. Főleg a n. é. közönség kényelmére a Cal. Regele Ferdinand (volt Wes-elényi Miklós utca) 3. szám alatt gyári lerakatot létesítettünk, ahol összes gyártmányaink eredeti gyári árakban árusítanak. Az üzlethelyiségben kifüggesztett gyári árjegyzék bárkivel ellenőrizhető. Senki se vásároljon kötött árut és harisnyát, amíg gyári lerakatu-kat meg nem tekintik és meg nem győződik gyártmányaink kifüggesztett minőségéről, ennek legizlésebb kivételéről és feltűnő olcsó eredeti gyári árainkról.

Kiváló tisztelettel

„Dorma“ Kötött és Szövöttárugyár

Chemotechnica műszaki vegyi iroda Gluj (Kolozsvár) Strada Universitatii 3. Vegyelmezések (az ipar, kereskedelem, mezőgazdaság számára) stb. Szakvéleményezések. Gyártási eljárások és receptek kidolgozása. Szaktanácsadás. Szabadalmi ügyek.

Vidéki amatőrfényképezők kerjének arjegyzéket POLITZER fotóárubázottól Carot-Mare Vidéki székfűldés Alapítványtól 1896.

Aranyer „Anusol“ Soedecke Gyár címe: Goedecke & Co. Chem. Fabrik Leipzig Raktár F. H. Mees Bucest Calea Grivitei 61

Csak szárnyvonalakon engedélyezik a nyílt pályán való rakodást

Nem engedélyezik a fedett kocsi-kak fával való megrakását. Újabb intézkedés a rakodási sorrend betartása iránt

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A CFR vezérigazgatósága legújabbán kelt rendelkezéssel szabályozta a nyílt pályán való rakodás sokat vitatott kérdését, mely különbözően a fűrésztelepeket és általában a fásokat érinti közelebbről.

Tudvalévő, hogy a vasútállomásoktól távol fekvő erdőkben kitermelt fának a legközelebbi állomásra való beszállításánál sokszor leküzdhetetlen akadályok merülnek fel, hol az utak járhatatlansága miatt, hol pedig — és ez a gyakoribb — a beszállítás körül felmerülő horribilis költségek következtében. Ilyen esetekben a termelők, vagy teleptulajdonosok a levágott üdítőt az erdő szélére, a vasútvonal mentén rakják le, hogy aztán a vasútigazgatóság engedélyével a nyílt pályán bevigenerozhassák az e célból a helyszínre kúrt kocsikat.

Ezt, a termelőknek igen kényelmes eljárást a vasut, különösen a fővonalon, csak a legkritikább esetekben engedélyezte, mert bár a felek a felmerülő költségeket megfizették, ez az eljárás a forgalmat veszélyeztette, gyakran baleseteket és forgalmi akadályokat idéztek elő.

Tekintettel arra, hogy az államvasutak igazgatóságához tömegesen érkeznek most is nyílt pályán való rakodás iránti kérések, amelyeket eddig specális intézkedések hiányában nem a legegyszerűbben intézték el az egyes üzemigazgatóságok, a CFR vezérigazgatósága most figyelembe véve, hogy a tűzifa-árakat erősen befolyásolják a beszállítási körülmények, a kérdést a fentemlített két szempont betartásával véglegesen szabályozta, mégpedig a következőkben:

A fővonalon nyílt pályán való rakodást privát feleknek semmi szín alatt nem engedélyez. A másodrangú szárnyvonalakon pedig az alábbi feltételek mellett engedélyezik a nyílt pályán való rakodást. Ha az illetékes üzemigazgatóság a felek kérését kedvezően terjeszti fel, a technikai, valamint forgalmi és üzemrendi kiállítás megjelése után.

A forgalmi főiroda az engedélyezés engedélyének a fellel való közlésével egyidejűleg közölni tartozik a megrakható kocsi számát,

TÖZSDB

Augusztus 7 én

A lej. Berlinben 240.00—240.00, Párisban 14.80, Budapesten —, Bécsben —, Prágában — Berlinben —.

Minimális forgalom mellett további lanybulás állott be a devizapiacra. Az árfolyamok a következők:

Bécs 81.00—81.30, Prága 6.51—6.55, Budapest 322—324, Páris 6.55—6.65, Zürich 42.65—42.75, Newyork 219.80—220.50, London 1072—1076, Milánó 7.35—7.45.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.20, Amsterdam 207.75, Newyork 517.50, London 2516.75, Páris 1555.00, Milánó 1740.00, Prága 1532.50, Budapest 72.40, Belgrád 912.50, Bukarest 240.00—240.00, Varsó 58.00, Bécs 73.20.

Bukarest. Zárlat: Páris 6.90, Berlin 52.90, London 1077.00, Newyork 222.25, Milánó 7.40, Zürich 42.45, Bécs 81.40, Prága 6.55, Brüsszel — Budapest 31.30.

Bukarest. Valuták: Napoleon 870, német márká 52.50, leva 162, török líra 118, font sterling 1075, francia frank 7.20, svájci frank 42.50, olasz líra 7.65, drachma 2.60, dinár 3.85, dollár 222.50, lengyel forint 18.00, osztrák schilling 31.50, magyar korona 31.50, cseh korona 6.70, belga frank 6.80, holland forint —.

Tárgyalások a Banca Nationala kormányzói állásának hetöltéséről. Bukares ből jelentik: Averescu tábornok és Oromolu bank-

mit azon állomások egyike köteles rendelkezéssel bocsátani, melyek között az elszállítandó faanyag a vonal mentén le van rakva. A megrakható kocsi maximuma a nyílt pályán rakodásig hat lehet, melyeket az illető állomásokon a fuvarlevelek deponálásával a szokásos módon kell kéri. A kolozsvári üzemvezetőség területén a fővonalak, a tövis—biharpüspöki és a székelykocsárd—mádefalvi körvasút. A többi vonalak másodrangú, illetve szárnyvonalaknak tekintendők, ahol a nyílt pályán való rakodásnak a fent említett feltételek betartása mellett nincs akadály.

Ezzel egyidejűleg a vezérigazgatóság másik két fontos rendelkezést is bocsátott ki. Ismeretes, hogy a kocsi-kak fedezésére a fűrésztelepek együttes memorandumja, különösen a marosvölgyi blokknak hathatós intervenciói után a CFR vezérigazgatósága engedélyezte fedett kocsi-kak fával való megrakhatását. Mivel az az intézkedés csak augusztus elsejéig szólt, viszont az országos gabonaszállítások miatt immár a fedett kocsi-kak is sokszorozott szükség van, a vezérigazgatóság a favállalatok ismételt intervenciói ellenére elrendelte, hogy augusztus 5 én túl nem engedélyezze a fedett kocsi-kak fával való megrakását, még a hibásokat sem, mert ezeket sürgős megjavítás végett javító-műhelyekbe utalták. A jelenlegi helyzet tehát az, hogy a favállalatok nyitott kocsi-kak hiányában, kiszabott kocsi-kakjuk ellenére megrakhatatlanságuk képtelenek eseket tenni.

A másik rendelkezéssel többször előfordult visszaélések megállítására a CFR vezérigazgatósága elrendelte, hogy az állomásfőnökök, vagy olyan nagyobb állomásokon, ahol rektárfőnökök működnek, úgy ezek a felkérésre nyugtát kötelesek adni a regisztráció és a felállítás előtt sorrend szerint deponált fuvarlevelekről. Ezzel az intézkedéssel véli kiküszöbölni a CFR vezérigazgatósága az állomásfőnökök, illetve rektárfőnökök olyértelmű visszaéléseit, hogy a kocsi-kak protekciósabb elemeknek az előírt és megállapított szigorú sorrend ellenére előbb adják ki megrakás végett. Dr. Seb. M.

kormányzó között állandó megbeszélések folynak a Banca Nationala kormányzóbizottságának betöltése körül. Averescu leszögezte, hogy csak a néppárt tagja jöhet számításba és ő Mitilincu jelenlegi külügyminisztert akarja a kormányzói székben látni. A liberálisok jelöltje Chiriacson volt pénzügyminiszteri vezérigazgató.

Magyarországon nem valósi-ják meg az export-hitelbiztosítást. Budapesti jelentik: A magyar pénzügyminiszterium a legutóbbi napokban a biztosító társaságok bevonásával érkeztet tartott, az export hitelbiztosításnak angol és német példa szerinti, állami és isz alatt történő bevezetése érdekében. A biztosító társaságok azonban nem forszírozák túlságosan az exporthitel bevezetését és azaz érveltek, hogy amíg a kereskedelmi szerződés az összes olyan államokkal nincs megkötve, melyekben exportpiacokra számíthat Magyarország, nem érdemes sem az államnak, sem a biztosító társaságoknak magukra venni ezt a körülményekhez képest elég magasrizikójo üzletet. A biztosító társaságok kimutatták, hogy Magyarországnak a gabonán kívül egyéb cikkekben nincsen annyira jelentékeny exportja, hogy ez az üzletesség tenné az export hitelbiztosítás intézményesítését.

Több budapesti iparvállalat Romániába akar költözni? Prágából jelentik: A magyar-cseh kereskedelmi szerződési tárgyalások kilátásait beavatott körök szkeptikusan itélik meg, mert Magyarország továbbra is ragaszkodik a legkisebb vámok leszállításához, Csehország pedig erről hallani sem akar. Több lap szerint néhány pesti ipari vállalat csehországi rossz értékesítési és adóviszonyok miatt Romániába, vagy Jugoszláviába akar költözni.

Adóke küzdő cseh csehszlovák térséggel küzd. T... működését. A... nak oly rossz nyersanyagvási ipar akciót kezvezményeket é... rándumban fogl... látásba helyez... megígerte, hogy gyorsan fog int...

A film tec... tösséggel be... látszó vakmerő... másabb tájak... műszakirozása é... sága az, ami a... vívmányává t... gében azonban... hoz a ponthoz... komplettnek is... Achilles sarka... a mozikközönsé... litást tudjon... leknak, de a... filmttechnikát... oldatlan problé... filmszlag sine... kezdéslegezek... hatottak, mint... színű kolorizác... filmje, a Tizpe... ba Kolozsvár... közelítette me... problémájának.

A „Bioscop... ez a nagyjelen... vancsára, ho... színészai eljárá... ipar technikai... A tudósítás sz... legfinomabb n... hstó a színes f... komplikált ugy... sággal és ugy... sikerült végre... kéltelesség révé... azt, hogy rövid... mint az európa...

Sanniarg... ez utóbbi évek... rendezője, új fe... címe a „Király... ezüst pénz“ le... életéből meríti... fogja alakítani... élénk emlékezet...

Rudolf Val... ből jelentik: R... ványa, aértve é... bune“ egy cikk... lap főszerkesztő... hívja ki az újsá... cikkében, amely... érezte, az ellen... rezi és parfömö...

Bolhák, mi... hangzik, de így... mint a szabad... ban. A „Semlar... hoz forgalomba... főszercepeit bolh... gárdát“ a John... rendelkezésre. T... hek és a hangy... felvételhez és... alkalmá a mozik...

Kárpit... grádlík, butor... Nagy választé... Boskovit... Str. Reg. Ma...

Adókedvezményt kap a válsággal küzdő cseh textilipar. Prágából jelentik: A csehszlovák textilipar az utóbbi időben nagy válsággal küzd. Több észak-cseh nagyüzem beszüntette működését. A szünet tartós lesz, mert a textilipar-nak oly rossz kilátásai vannak, hogy ma már a nyersanyagvásárlásoktól is tartózkodik. A textil ipar akciót kezdett, amelynek célja, hogy adókedvezményeket érjen el. A cseh kormány a memorandumban foglalt követeléseket átvizsgálta és ki látásba helyezte a jövedelemadó csökkentését és megígérte, hogy kereskedelempolitikai kérdésekben gyorsan fog intézkedni.

A FILM

***
A szín s film

A film technikai fejlődése nagy lépésekkel közeledik a teljes megoldás felé. Hírszámpontossággal beállított és szinte hihetetlennek látszó vakmerő produkciók, csodásabbnál csodásabb téjek, a szereplők élethű és tökéletes megszervezése és a félévteleknek a teljes tisztasága az, ami a filmet a jelenkor legnagyobb vívmányává teszi. A film a maga tökéletességében azonban még mindig nem jutott el ahhoz a ponthoz, hogy a filmtechnikát teljesen komplettnak ismerhessük el. A filmnek ez az Achilles sarka a színezés, a kolorizáció. Ugyan a mozikközönség már megszokta azt, hogy realitást tudjon kölesőnőzni az egyszerű felvételeknek, de a mindjebb színesíteni készülő filmtechnikát nem hagyja nyugodtan ez a megoldatlan probléma. Történetek ugyan lépések a filmszínlag színesítése végett, azonban ezek olyan kezdslegések voltak, hogy sokkal bántóbban hatottak, mint a már megszokottá vált egyszerű kolorizáció. Cecile de B. Mille világhírű filmje, a Tiszparancsolat, amely dicsálatos utjátban Kolozsváron is maradandó sikert ért el, közelítette meg azt az utat, amely a színezés problémájának megoldása felé vezet.

A "Bioscope" című szaklap legutóbbi száma azt a nagyjelentőségű közleményt hozta nyilvánosságra, hogy egy párisi tudósok egy új színezési eljárás feltalálásával sikerült a filmipar technikai részének hiányait kiküszöbölni. A tudósok szerint az új színezési eljárással a legfinomabb nianszok problémája is megoldható a színes filmben. Maga az eljárás kissé komplikált ugyan, de nem jár nagyobb költséggel és így ez a körülmény, mint az, hogy sikerült végre a filmet a haladás útjáról a tökéletesség révébe juttatni, valószínűvé tesz az, hogy rövid időn belül úgy az amerikai, mint az európai filmiparban tért fog hódítani.

Sanniars új filmje. Cecile B. de Mille, az utóbbi évek nagyobb filmjeinek világhírű rendezője, új felvételekre készül. Új filmjének címe a "Királyok királya", vagy "Harmadik ezüst pénz" lesz és témáját Judas Iskariot életéből meríti. Judas szerepét Emil Jannings fogja alakítani, akinek a Quo Vadis Nérója még élénk emlékezetünkben van.

Rudolf Valentino párbajozik. Hollywoodból jelentik: Rudolf Valentino, a szívek bálványa, aérve érezte magát a "Chicago Tribune" egy cikke által és segédkeket küldött a lap főszerkesztőjéhez. Valentino bekezdésben hívja ki az újságírókat. A "Chicago Tribune" cikkében, amely által Valentino magát találva érezte, az ellen kelt ki, hogy Valentino puderezti és parfümözi magát.

Bolhák, mint mozistarak. Kicsit furcsán hangzik, de így van. Hol történhetne máshol, mint a szabad lehetőségek hazájában, Amerikában. A "Semlar Cinema Service" filmvállalat hoz forgalomba egy széria filmet, amelynek főszerepeit bolhák játsszák. A szereplő "művészgárdá" a John Bull bolhaórású becsmérló rendelkezése. Tudvalevő, hogy a bolhák, méhek és a hangyák fölötté alkalmasak a filmfelvételekhez és így új mozicsillagokban lesz alkalma a mozikközönségnek gyönyörködni.

Kárpitos kellékek
grádlík, butorszővetek, spárgák, gurtnik stb.
Nagy választékban, olcsó árakon kaphatók
Boskovics József, Gluj,
Str. Reg. Maria 15. — Telefon 9 10.

Fiatal, gyermektelen házaspár keres üres 1 szobás-konyhás lakást aug. 15-ére, lehetőleg a belvárosban.

Szives ajánlatot a kiadóhivatal továbbít **Magas bér** jelige alatt.

Dampfsäge in Siebenbürgen sucht p r sofort einen

Rechnungsbeamten

und zwei Aushilfsbeamten unverheiratet mit mehrjähriger Praxis unter Angabe von Referenzen und Ansprüchen. Offerte an Dampfsäge "Bengra" Lunca-Bradului.

Hirdessen az Uj Keletben

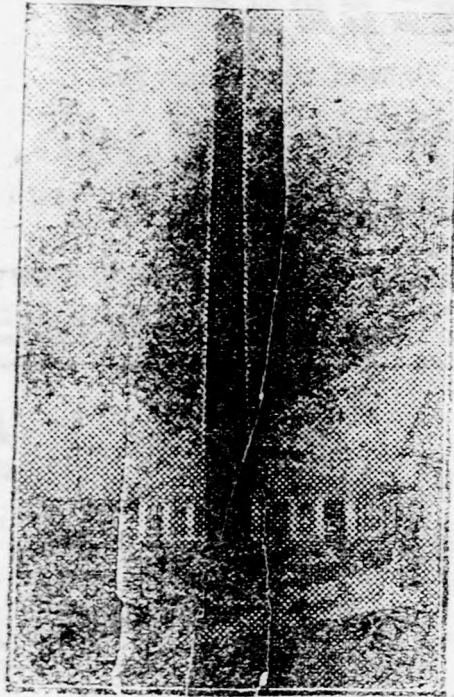
Borszék fürdő Julius 1-én megnyit.

Meleg és iszapfürdők a

LOBOGO

forrás szénsavban rendkívül gazdag vízében. Speranta és Melich szállodák, pensiók, mintegy 600 szobával. Katonazene és különböző szórakozás. — Toplița-Romána állomástól a fürdőig kifogástalan autóközlekedés. **Szobák megrendelhetők: Borszék fürdő igazgatóságánál.**

Igazgatóság: Gluj, Strada Memorandu'ui No 8.

EGGENBERGER

építési vállalat Brasov
Weisz Mihály-utca No 15.

Gyárműépítés, gőzkazán befelezés, gépek alapozása, mindenféle **betonmunkák**

kivitele, kemencék gyártelepek részére, saját szerkezetű szab. füstemésztők építése.
Magas építés.

Telefon 7-37.

Modern sebészeti felszerelés külön aszeptikus és széptikus műtőtermekkel. Röntgenintézet (átvilágítás, fényképezés, kezelés). Modern villanykezelés a legújabb gépekkel (Diathermia, Kvarc- és Sollyámpa, villanymasszázs, Galvanisatio, Faradisatio, villanyfürdő, endoszkópia, stb.). Lift. Elsőrendű ellátás. Három betegosztály. Szegényeknek kedvezményes árak. A betegek az állomástól és a városból a sanatóriumba való szállítását az intézet vállalja. Vezető orvosok és tulajdonosok:

Dr. Leonhardt János
a segesvári kórház volt igazgató sebész-főorvosa.

Dr. Flechtenmacher Károly
volt klinikai tanársegéd és volt brassói sebészeti sanatóriumának vezető orvosa.

Orthodox zsidó fiúnevelő intézet Budapest.

A közeledő tanévre a fővárosban egy új zsidó fiúnevelő intézet nyílik meg. Az intézet egy intelligens zsidó körökben régi szükségletet akar kielégíteni. A vidéki gondos szülők, akik szeretnék volna hogy gyermekeik az ősi hagyományoknak és vallásos környezetnek légkörében sajátítsák el korszerű műveltségüket, eddig aggodva tapasztalták, hogy nincs hova elhelyezni őket. Az új nevelő intézet ezen szükségletet akar segíteni. A vezetők személyes biztatást nyújtnak arra, hogy a nevelés, az oktatás, az ellátás és a vallási követelmények teljesítése kifogástalan és elsőrangú lesz.

Jelentkezés: Schück Jenő, igazgató, Budapest, VI., Keletész u. 32.
Referencia: Dr. Deutsch Adolf iskolai igazgató, Budapest, VII., Dob-u. 35.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyzeretül közlésnél egy sor 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Alkalmazásuknak 200% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Híregyeztési hírek díja 250 lej, előfizetésnek 150 lej

WEINSTEIN & FRIEDMANN
Verlags-Buchhandlung in CLUJ
"הומשים של נערים"

דומש רש"י תרגום פיר
יעדע וואכע טעפעראט ועבונדען
ווא איינע געוואהנליכעם שוואהעמט מיט
שאונען גראדעס וויינע בוכשטאבען געוויקלט
דעמאל-פרייז נור 5 לעי פער שטיק
ווידער-פערקויפער ווערדען געוויכט!

Nősülne 46 éves nyugdíjas tisztviselő nő főfeladott koru vagyonos urhoz keres, hogy önállóitesssa magát. Levelezések "Körmely" jelgérére - Rudolf Mosse hirdetés irodájába Arad. 1515

Keresünk precellán festészeti műhelyünk részére jó fizetésű, egy néhány oly leányt, kiknek tehetségük van a rajzhoz és festéshez. Érdeklődni lehet a gyár igazgató-egységénél délelőtti órákban - "Iris" Keresési irodájában Cluj, Strada Chintaului. 1523

Varrólányokat keresünk azonnali keltetésre. Fiu és leánykaruba varrásban jártasak előnyben. Katz és Mendel cégnél.

MUNWALD
Uj, Str. Vlahujai (velli Kolyal-u.) 3. Telefon 147

Övvezeték és tápközpont. Tápközpont raktár és övvezeték vállalat. Hibás tápközpont javítás. Sorozás 1000

Vízvezeték és villanyvezeték tanulókat fizetéssel felvételnek Vadász & Co. nál, Calea Regela Ferdinand 65. 1493

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Anton Rosenzweig könyvkereskedő, Cluj, Széchenyi tér 37-38 (Saját ház) **עוסטע רומאנישע ספרים האנדלונג** 30 év óta fennálló cég, ajánlja dusan felszerelt Héber, Mirjam és ünnepi imakönyveit mindenféle fordításban. Selyem és gyapjú talcszek, מלבושים gyári árakban. Postai rendeléseket azonnal szállítok, meg nem felelőt visszaveszek, kívánatra ingyen naptár és árljegyzék.

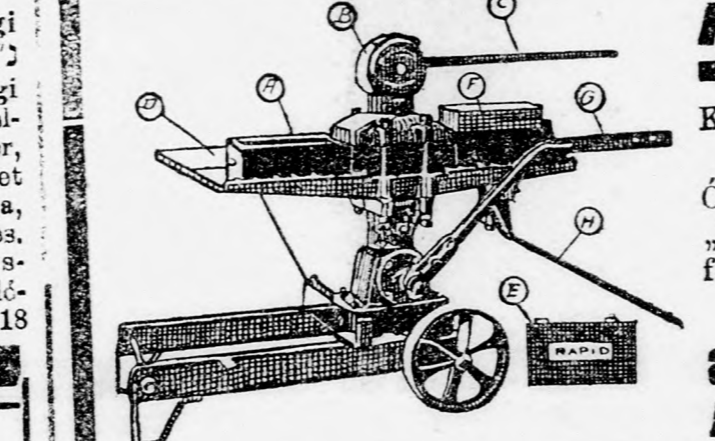
Preciziós fogaskerékek
készítése autókhoz és egyéb gépekhez garancia és **olcsó ár** mellett.
Szabó János
Cluj, Str. Jasi'or (Nagyszamos) No 2.

A világ szenzációja az IDEAL
tilo-kalapjal.
Szalmatalapot minden elfogadható árban árusít az
IDEAL
kalapszalonn. Forgalmasok 48 óra alatt készülnek
Cluj, Calea Regela Ferdinand 5.

Hess
mérlege minőségi munka.
Hess Victor, Sibiu
első romániai mérleggyár.

Parafint, stearint
és mindenféle templomi, szalon és karácsonyi gyertyát gyárt és felhívásra mintázott ajánlattal szolgál
Lengyel Sándor és Flai
gyertyagyára, Arad. Interurben telefon 407.

700-800 kg. tilolt
kender
kötélgyártásra alkalmas
azonnal eladó.
Cim: Schönstein Gyuláné, Marosvásárhely, Szentgyörgy-u. 24.

Rendelésnél hivatalozzon a
15-ös számra.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

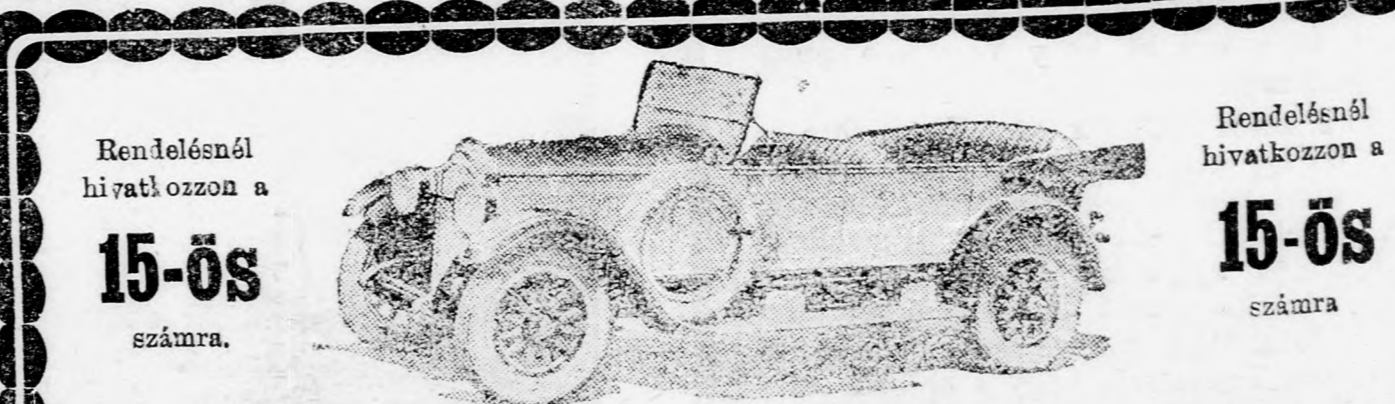
A színházi iroda közleményei.

A színház megnyitása. A mozgófénykép-eladások a színházban a jövő héter, 13 án, véget érnek. A drámai személyzet tagjainak hat heti szünetje 10-én jár le s 11-én már teljes apparátussal megkezdődnek a jövő évad előkészületei és a színpadi próbák. Az első előadás szombaton este 9 órakor lesz. Az elmúlt évad legnagyobb sikerű újdonsága, a dr. Szabó Juci fog a megnyitó előadásán színpadon kerülni Póor Lival a főszerepben. Az előadás érdekességét emeli egy v. gjáték is: Kathy Bálint Mészáros Béla, az aradi színház kitűnő hírv szerelmes színésze fogja játszani. Vasárnap két előadás lesz: Délután 6 órakor leszállított helyárrakkal Molnár Ferenc Hattyu-ja kerül színpad, Baróti Erzsivel, Mikóssy, Laczkó, Forgács, Cselle és Mihályfi-val a főszerepekben s a Mészáros vendégszínházával. Este fél órakor Zagon István vigjátéka, a Marika fog színpadon kerülni, Marsival a címszerepben. Hétfőn este 9 órakor a Cárno-t adják Póor Lival. Mindezekre az előadásokra már keddtől kezdve árusítja az elővételi pénztár a jegyeket. A pénztár reggel 9 től 1 óráig lesz nyitva.

A bérllet. Sohasem tapasztalt érdeklődés, lelkes és lázas mozgalom indult meg a színházi bérlletek most folyó kötése delgában. Csak a mély meghatottság hangján lehet beszélni arról a fallángolt lelkesedérről, amelylyel Kolozsvár egész magyarsága rang és felekezeti különbség nélkül, gazdag és szegény egyaránt, siet a Magyar Színház ex-tentációjának biztosítására. Nem adományokat kér a színház, csak annyit, hogy egy vagy több hely kibérlésével mindenki hozzájáruljon a színház jövő évadjának anyagi és művészi megalapozásához. Konstatálni kell, hogy ha a lelkesedés nyom fog lankadni, akkor minde az előző évnél jóval tömegesebb lesz a bérlők száma. A tavalyi bérlők elővételi jogát e hó 10 ig, kedd esti 8 óráig tartja fenn a színház.

Heti műsor
Szombat este 9-kor: Dr. Szabó Juci (Meynyitó előadás, Ujdonság 12-odszor, Póor Lili fellépésével, Mészáros Béla vendégszínházával. R ndes helyárrak. Sorozat 1.)
Vasárnap d. n. 6-kor: A Hattyu (16-odszor, Mészáros Béla vendégszínházával. Leszállított helyárrak. Sorozat 2.)
Vasárnap este fél 10-kor: Marika (Ujdonság, 6-odszor. Sorozat 3)
Hétfő este 9-kor: A Cárno (Póor Lili fellépése. Sorozat 4.)

Figyelem!
Kevés költséggel mindenki saját házat építhet a „RAPID“ kézi téglapréssel. Óriási, felülmúlhatatlan, napi teljesítménye 5000 drb. „RAPID“ téglapréssel gyártható: Kis és nagy méretű fel idom, kut, kémény, téglá, kerámit lap stb. Gyártja és forgalomba hozza kizárólagos joggal
az Aradi Vasipari Részvénytársaság
A „Rapid“ kéziprés ára L. 30.000 Sulya 310 kg.

Rendelésnél hivatalozzon a
15-ös számra.
Buick, Oldsmobil és Citroen
márkájú autók, mint szolid és elegáns építmények rivális nélkül maradtak. Nagy benzín- és gummi- valamint ármegtakarítás az összes márkákkal szemben.
Kaphatók a NOEL fiókjánál - Brassó.

...és nyo
...Kolozsvár, St.
... (Brassai-
... Telefon:
... és kiadóh
... 228 és 10
... Sz. Sz. - - -
... szám ára páry
... és vidéken is
... károsítón - -

1926 Augustus

Legjobb
gyert, ala

DUNA

Cluj, Piata Unii

Ébredők

A pesti villa Sörház utcából ényát. Hét eszter a sárga és barna Sörház-utcai ébr és ennek a nem kereszttül változa A magyarországi vezetete az Ébred utáni hangulat e gyűjtött a zászló munkásságnak, a csaknem valam ebben az egyesü elképzelése egye volt: minden tá az okai. Erre a Ébredők célkitű rövidebb monda

A forradalmi formán hitelt táciológiai megfo programatikus e gyobb tért hódia a furkósbot és a hírv tömegek azok a sorok, az az ébredők egye gátót vezetett el utóbbi időben voltak azok, akik alkották. A kri egyetlen ország méli meg, az ébszúrakodott. I ban jelentkezik A villamosvas ébredő-gondolat geik nem széle társadalmi szerv tól válnak el és megteremtik a

A kontra é budapesti jele ahol szervezett három táborban régi harcstársá vannak az az nagyobb követ harcot a régi v szetes, mert ahol rövidebb a lelkék álland gyakorlati ered A budapest szimpomája az amely a hangó ként jelentke sági és a tár olyan problém zsidókkal" jels hetett volna eszmének rá, komplexuma s mintsem hogy ablakok bezú gondolatukban hiányos sikere